

Ordnande av kollektivtrafik på sträckorna Pargas–Åbo och Houtskär–Korpo–Nagu–Pargas–Åbo fr.o.m. 1.6.2027

Stadsstyrelsen 16.06.2025 § 162
553/02.08.00/2025

Beredare

Skärgårdschef Benjamin Donner, tfn 040 483 8282
fornamn.efternamn@pargas.fi

Kollektivtrafikavtalet som omfattar sträckorna Pargas–Åbo (linjerna 801–802) och Houtskär–Korpo–Nagu–Pargas–Åbo (linjerna 901–904) upphör 31.5.2027. Den nuvarande trafikidkaren har meddelat att denne inte kommer att utnyttja avtalets optionsperiod 1.6.2027–31.5.2030. Trafiken behöver därför upphandlas för en ny avtalsperiod.

Från början av 2026 förnyas den statliga regionförvaltningen och NTM-centralens uppgifter inom kollektivtrafiken överförs till Transport- och kommunikationsverket (Traficom). På grund av detta tidigareläggs alla upphandlingar som tidsmässigt infaller vid tidpunkten för reformen av för att säkra upphandlingens genomförande. Därför upphandlas också Pargas stads trafik i ett tidigare skede än normalt. Även leveranstiderna för de bussar som planeras för objektet är så långa att upphandlingen måste ske enligt en säker tidtabell.

Det har förts bakgrundsdiskussioner mellan Pargas stad och NTM-centralen om den nya kollektivtrafikhelheten. Upphandlingen påverkas väsentligt av att vägprojektet för Pargasleden (Kurkela–Kustö) framskrider i god takt.

Centrala förslag gällande upphandlingen är:

1. Ruttändringar i linjenätet

När Pargasleden öppnas möjliggör den en snabbare kollektivtrafikförbindelse till Åbo. Eftersom majoriteten (ca 85 %) av linjenätets resenärer färdas till Åbo, är det ändamålsenligt att dirigera linjerna längs den nya leden. Den nya rutten förkortar restiden med uppskattningsvis 10 minuter. För resenärer mellan Pargas och S:t Karins garanteras goda bytesmöjligheter till Fölis stomlinje vid korsningen Kurkelantie och Pyhän Katariinan tie.

Linje 802 kommer i fortsättningen att trafikera längs Pargasleden och ansluta till motorvägen via Kurkelantie. Rutten passerar därmed inte längre via Krossi. I Pargas trafikeras linjen längs Kalkvägen på samma sätt som linje 801, och det blir möjligt att stiga på från alla hållplatser i Pargas.

Linjerna 901–903 kommer i fortsättningen att trafikera längs Pargasleden till Åbo.

Fram till att Pargasleden öppnas körs alla turer via S:t Karins centrum.

2. Upphandlingssamarbete avslutas

Det nuvarande avtalet har upphandlats i samarbete med Föli. Upphandlingssamarbetet innebär att man kan stiga på inom Fölis område med Föli-biljetter, och i gengäld finansierar Föli Pargas linjer med ett överenskommet maxbelopp. Om samarbetet skulle fortsätta, skulle Pargas turer behöva köra via

Kuusistonkaari och Skärgårdsvägen genom S:t Karins centrum och vidare till Åbo. Den gamla rutten fungerar inte längre trafikmässigt. Restiden skulle i värsta fall öka med ca 10 minuter. Kuusistonkaari är en stadsgata med hastighetsbegränsning på 40 km/h.

Föli har preliminärt meddelat att om upphandlingssamarbetet fortsätter gäller det endast linjerna 801–802.

Ett samarbete med Föli skulle binda Pargas stad och NTM-centralen till ett visst utbud av turer. De senaste åren (coronapandemin, kraftiga prisökningar på energi) har visat att finansiärerna behöver större flexibilitet att anpassa trafikutbudet.

Myndigheternas behov är i detta fall så olika att det inte finns grund för ett fortsatt samarbete. Att samarbetet upphör innebär inte att rättigheten till förlängda och byten med periodbiljett upphör. Med en Turun seutu+Föli periodbiljett kan man fortfarande resa inom Fölis område.

3. Turutbud

Det föreslås att turerna för linjenätet 801–802 minskas jämfört med nuvarande nivå. I fortsättningen riktas turerna på linjerna 801–802 enbart till Pargasbor, vilket innebär att ett mindre antal turer räcker för att tillgodose de centrala transportbehoven. Resandet inom Föli-området har tidigare stått för över hälften av linjenätets passagerare – därför behövs inte längre samma antal fordon och turer. Turtätheten har också minskats av kostnadsskäl.

Det föreslås även att hälften av turerna på linjerna 801–802 körs längs Pargasleden via riksväg 110 till Åbo, och resten via Kurkelantie till motorvägen och via Kuppis station till Åbo.

Tjänsteutbudet skulle i fortsättningen vara följande:

Linjerna 801–802

- M–F+ 60 turer, 2 P-turer (nu 85, 2 P-turer)
- M–F++ 47 turer, 2 P-turer (nu 68, 2 P-turer)
- Lö 43 turer (nu 65 turer)
- Lö++ 43 turer (nu 64 turer)
- Sö 36 turer (nu 36 turer)
- Sö++ 36 turer (nu 36 turer)

(M–F+ = vardagstrafik, M–F++ = trafik under sommartid)

Linjerna 901–904: Inga förändringar jämfört med nuvarande trafik.

4. Fordon samt biljett- och betalningssystem

Linjenätet 801–802 trafikeras även fortsättningsvis med lokaltrafikbussar, vilket innebär att lagen om miljö- och energieffektivitetskrav för fordons- och trafikserviceupphandlingar tillämpas. Detta innebär krav på antingen elbussar eller biodiesel. Förslaget är att fortsatt använda elbussar på linjenätet 801–802. Fyra fordon behövs för detta objekt.

Linjenätet 901–904 trafikeras med fjärrtrafikbussar och omfattas därför inte av ovan nämnda krav. I upphandlingen krävs att fordonens maxålder är 15 år. Vid trafikstart gäller utsläppsklass Euro V. Fem fordon behövs för detta objekt.

I upphandlingen krävs att NTM-centralens Seutu+-biljett- och betalningssystem används. Seutu+-periodbiljetten möjliggör även i fortsättningen byten inom Föliområdet. Engångsbiljetter och andra biljettyper än Seutu+-periodbiljetten kommer att ha samma priser som tidigare vid trafikstarten. Pargas stad kan vid behov föreslå och finansiera sänkningar av biljettpriser eller ett bredare biljettutbud.

5. Avtalsperiod

Det föreslås att trafikens avtalsperiod blir 5 år (1.6.2027–31.5.2032) + 3 år (1.6.2032–31.5.2035). Trafikens avslutningstidpunkter bestäms alltid enligt skollåret.

6. Övrigt

Trafiken upphandlas enligt bruttomodellen. I denna modell är förändringar i trafiken (ökning, minskning, tidtabellsändringar, ruttändringar) möjliga.

7. Kostnadsfördelning

Kostnaderna för trafiken mellan Pargas och Åbo föreslås fördelas enligt följande:

- Egentliga Finlands NTM-central: 57 %
- Pargas stad: 43 %

Bilaga

Kostnadsuppskattning (ej offentlig)

Föredragande

Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen godkänner att upphandlingen genomförs enligt NTM-centralens förslag. Om kostnadsuppskattningen överskrider, behandlar stadsstyrelsen ärendet på nytt.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning
